

Comunitat General de Regants del Segarra Garrigues

A l'espai web de la Comunitat General de Regants del Canal Segarra Garrigues s'hi pot trobar tot tipus d'informació d'interès per al futur regant. Des de les notícies que es van publicant, el projecte de regadiu (atenent al canal principal, la xarxa secundària, les concentracions parcel·làries, els sectors de reg i els projectes de concessió) i informació general (on hi ha l'organigrama de la comunitat i les memòries anuals). Les memòries anuals que es van publicant es poden descarregar. A més, hi ha un espai dedicat als tràmits per fer gestions en línia, com els canvis de titularitat de parcel·les, la modificació de dades generals i un enllaç amb el nom de Finestra única del Regant, des del qual es poden enviar opinions generals, suggeriments o fer peticions per a la realització de qualsevol tràmit.

Tota aquesta informació la podeu trobar a l'adreça web:
www.canalsegarra-garrigues.cat

El Punt a les col·lectivitats

El passat 8 de maig, el Punt Segarra-Garrigues va fer una sessió informativa a la col·lectivitat de regants núm.7 que inclou els termes d'Ossó de Sió i Puigverd d'Agramunt, a petició del president, Sr. Jaume Bernaus. Aquesta iniciativa per part del president té com a objectiu fer conèixer als futurs regants totes les eines que es poden trobar al Punt,

de forma gratuïta i que els poden ser d'utilitat en un futur molt proper.

Des del Punt s'ofereix la possibilitat d'anar a totes les col·lectivitats de regants i no només fer la presentació dels serveis que s'ofereixen, sinó també a treballar regant per regant el seu cas en concret.

Descarrega't els Dossiers Tècnics des del Portal RuralCat

Els Dossiers Tècnics són publicacions del departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural que proporcionen la informació aportada per experts, ja siguin de les universitats, investigadors de l'IRTA, o persones amb experiència en el sector productiu amb la finalitat de difondre en el sector agroalimentari els aspectes tècnics de màxima qualitat.

Fins al moment s'han editat 28 números, dels quals 2, en concret el número 4 i l'11, parlen sobre la gestió eficient de l'aigua de reg. En aquests dossiers s'hi pot trobar informació per a una millor eficiència d'utilització de l'aigua de reg, així com casos pràctics de programació, entre d'altres.

Aquests dossiers, així com tota la resta de publicacions, els podeu trobar a la secció de Dossier Tècnic del portal RuralCat, i des d'allà es poden descarregar.

PUNT SEGARRA-GARRIGUES.

És una publicació del Punt Segarra-Garrigues, Carretera N-II. Centre Comercial, 2a. Planta. 25300 Tàrraga. Tel. 973 314500, Fax 973 31 13 63, A/e: puntsega@ambitrural.com. Coordinació de la informació: Marta Batalla. Edició: Edicions La Terra S. L., Av. Francesc Cambó, 14 6è, Tel. 93 2687128, A/e: ed.latterra@agronet.org. Disseny: Enpresa comunicació. Impressió: El Tinter. Dipòsit legal: B-27.153-2006

Pl. del Carme, 15 1r 1a · 25300 Tàrraga · Tel. 973 50 20 20 · Fax 973 31 43 22

Web del Punt Segarra-Garrigues

PORTADA

Què és?
Què fem?
On som?
Contacti'ns

AGENDA

ACTUALITAT

SISTEMA SEGARRA GARRIGUES

Xarxa de transport
Xarxa de distribució
Cost i finançament

SERVEIS

Bloc tècnic
Informació agronòmica
Informació ambiental
Tecnologia del reg

Bloc econòmic
Costos de producció

BUTLLETÍ DEL PUNT

WEBS D'INTERÈS

EL PUNT SEGARRA-GARRIGUES ESTÀ PARTICIPAT PER:

El Reg Deficitari Controlat

Ametller amb reg localitzat. Centre Mas Bover de l'IRTA

En una època en què l'ús de l'aigua ha aixecat tanta controvèrsia, l'agricultura s'ha sentit amenaçada per les possibles restriccions dels recursos hídrics com a conseqüència de la sequera. Sense oblidar que per als cultius l'aigua és imprescindible, és evident que pel que fa a l'aigua de reg caldrà ser cada vegada més acurats i haurem d'anar acostant el consum a les necessitats del cultiu, sense que en davalli la producció. No s'ha d'oblidar, però, que el consum d'aigua és també un cost per a les explotacions i repercuteix, per tant, en la viabilitat dels conreus amb més necessitats d'aigua.

A diferents llocs del món i a diverses entitats i universitats, s'han estudiat estratègies de maneig de reg per augmentar-ne l'eficiència. Una d'aquestes estratègies de reg es basa en la regulació de les aportacions d'aigua en funció dels requeri-

ments hídrics del cultiu en les diferents etapes que conformen el seu cicle. És a dir, es fonamenta a reduir l'aportació d'aigua en els moments que el cultiu menys la necessita -sense afectar ni la producció ni la qualitat del producte- i aportar els nivells òptims en els moments de més necessitat per al cultiu, que acostumen a coincidir amb l'època de floració i amb el naixement del fruit. Aquesta estratègia de reg és la que es coneix amb el nom de Reg Deficitari Controlat (RDC).

L'RDC es va començar a aplicar en el conreu del presseguer amb l'objectiu de controlar-ne el creixement vegetatiu. Això va succeir els anys vuitanta, i a partir d'aquesta època és quan es van iniciar tot un seguit d'estudis per a l'aplicació d'aquesta estratègia a diferents cultius, com ara l'olivera, l'ametller, el festuc, la perera, la pomera, el cirerer, els cítrics, la vinya, etc.

Entrevista a Ignasi Roigé Arbonés

Estic esperant l'aigua amb molta il·lusió, com un jove de 20 anys!

L'arribada de l'aigua al Sistema Segarra Garrigues aviat esdevindrà una realitat. És previst que aquesta propera tardor les finques que pertanyen als municipis de Albatàrrec, Sunyer i Montoliu de Lleida, que formen part del sector 12, ja puguin disposar d'aigua. L'aigua que utilitzaran prové d'una de les captacions directes que es fan del riu Segre, al seu tram baix. Actualment, ja hi ha hidrants a la gran majoria de les finques i els futurs regants ja cultiven les noves finques que han rebut després del procés de la concentració parcel·lària.

Avui, els principals cultius pel que fa al nombre d'hectàrees, en l'àrea regable del Segarra Garrigues són, en primer lloc, l'ordi, i en segon lloc, l'ametller.

En aquesta ocasió entrevistem el President de la Col·lectivitat de Regants núm. 16 del Canal Segarra Garrigues, Sr. Ignasi Roigé Arbonés.

Sou una de les primeres col·lectivitats que regareu les vostres parcel·les des del Sistema Segarra Garrigues. Com s'espera aquest fet?

Albatàrrec, Montoliu de Lleida i Sunyer són coneixedors i conscients del que significa l'aigua i l'estant esperant amb entusiasme. Globalment, ja han firmat el conveni d'adhesió al reg més del 70% dels futurs regants, això ja és un bon indicador.

Com heu viscut la concentració parcel·lària? Penseu que us ha beneficiat?

Els tres termes, en general, estan molt contents, tot i que sempre hi ha alguna discrepància. D'entrada desperta un cert rebuig, però una vegada acabada la concentració parcel·lària, en queden molt contents. El meu fill mateix, n'està encantat. Acostumat a cultivar molts trossets, ara gaudeix molt treballant amb tota la finca concentrada.

Els futurs regants, com afronten tota aquesta nova situació?

De forma optimista. Saben cap on van i, amb els suports dels crèdits, no s'afronta malament, tot i que soc conscient que hi ha persones que els serà una mica més difícil.

Ens podríeu dir quins són els aspectes

positius que els regants de la vostra col·lectivitat veuen en el canal?

La tranquil·litat de tenir una collita gairebé segura i de manera continuada. Una de les principals mancances dels nostres cultius era la falta d'aigua i amb la seva arribada se soluciona el principal problema que ens afecta.

I els negatius?

Principalment, el fet que hi ha persones que no tenen descendència i veuen la inversió com a perduda, perquè no hi haurà una continuïtat familiar.

Ja saben què hi plantaran?

Alguns tenen idea de plantar fruiters, altres estan a l'expectativa dels preus del cereal i dels farratges i d'altres esperen l'arribada de l'aigua per acabar-ho de decidir.

Què els preocupa més en aquests moments, el finançament, quin cultiu hi posaran o a qui el vendran, el cost de l'aigua, el cost d'adhesió al reg...?

El finançament és de les coses que més amoïna a la gent més gran, però els joves s'ho agafen d'una altra manera: amb les produccions que faran ja pensen que podran cobrir bé els costos totals i obtenir, doncs, explotacions molt més rendibles.

I dit això, creieu que el canal establirà llocs de treball per a la gent jove a la zona? Els motivarà més que l'escenari que es plantejava amb l'agricultura de secà?

I tant! No hi ha color. Tant els agricultors joves, com els qui porten doble activitat (agricultura i ramaderia) ho veuen amb una perspectiva molt bona, perquè tindran una seguretat d'aigua i això farà que les seves explotacions no pateixin d'aquesta carència.

I ara, no com a president de la col·lectivitat, sinó com a futur regant, ens podríeu donar la vostra visió del Sistema Segarra Garrigues?

Entenc que les persones grans que no tenen a qui deixar-ho, no ho esperin amb tantes ganes i se'ls faci una muntanya. Però jo demanaria que les persones que no vulguin regar, que no reguin, però que no entorpeixin els tràmits per a l'arribada de l'aigua.

Factors que cal tenir en compte en el Reg Deficitari Controlat

Hi ha diversos factors que cal tenir en compte a l'hora d'elaborar una estratègia d'RDC i s'han d'estudiar per a cadascun dels conreus. Alguns d'aquests factors poden condicionar la viabilitat de l'estratègia, com ara els períodes crítics del cultiu, el nivell de coincidència entre el creixement vegetatiu i el del fruit, les característiques de sòl, el sistema de reg, el clima o la resistència a la sequera, entre d'altres.

El **període crític** és aquell al qual una restricció d'aigua afecta de forma considerable la producció i/o la qualitat de la collita, i a la inversa, la falta d'aigua en el període no crític no hi té aquest efecte tan negatiu.

Un dels aspectes essencials de l'RDC és el de determinar quina programació de reg es pot aplicar en els períodes no crítics i seleccionar les condicions més adequades per realitzar l'RDC intentant impactar el menys possible la collita.

Reg localitzat

Determinar quins són els períodes crítics per a cadascun dels cultius és una tasca difícil. Alguns autors indiquen que el període de creixement del fruit és el període que presenta major sensibilitat al dèficit hídric, però s'ha d'estudiar en cada cas.

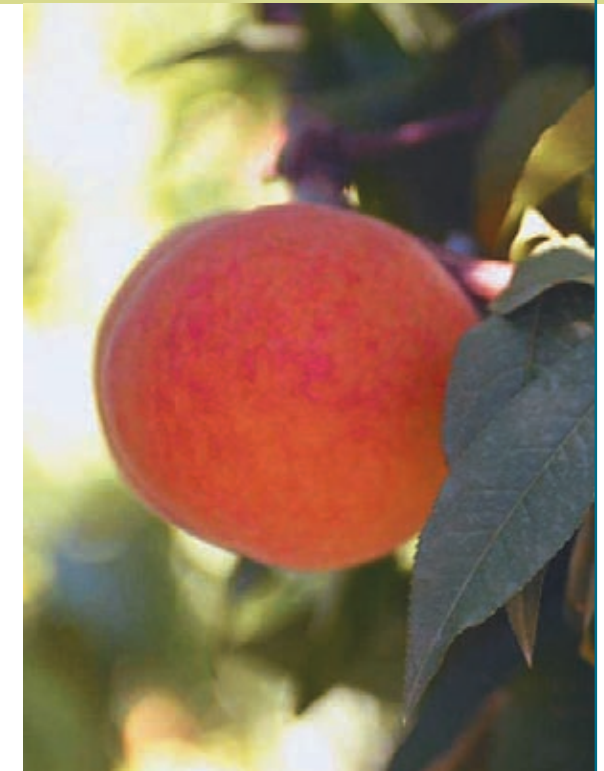
L'objectiu que es va buscar en els primers estudis d'RDC en el presseguer va ser el control del vigor del cultiu sense que es vegi afectada la fructificació. Per controlar-ne el vigor, és important saber quin és el **nivell de coincidència entre el creixement vegetatiu i el del fruit**, ja que quan es produeixen els dos processos simultàniament es crea una forta competència per assimilar els nutrients. Per aquest motiu, és important establir quines són les fases que intervenen tant en el creixement vegetatiu com en el creixement del fruit per establir en quins moments el dèficit d'aigua no afecta la producció final.

En el cas del presseguer (varietats d'agost), per exemple, trobem que en la Fase II, en què el creixement vegetatiu (creixement de branques i brots tendres) és molt important i en canvi, el fruit pràcticament no creix i només s'observa l'enduriment del pinyol, l'aplicació d'una dosi inferior d'aigua en aquest moment regula el creixement vegetatiu i no afecta el creixement del fruit (Girona, *et al.*, 2003).

El **tipus de sòl** condiciona l'eficàcia de l'aplicació de l'estrès hídric. En sòls més profunds, la retenció d'aigua és més important i quan s'aplica la restricció, si no es preveu aquest fet, el seu efecte no es produeix en el moment desitjat. Això, no succeeix en sòls superficials, poc profunds, ja que en poc temps es queden sense càrrega d'aigua i, per tant, la restricció té el seu efecte més ràpidament.

Hi ha alguns autors que recomanen que el sòl sigui poc profund per aplicar l'RDC, però altres estudis han demostrat que, per a alguns cultius, són aptes tots dos tipus de sòls, però l'estratègia ha de variar en funció de l'aigua que hi ha en el sòl per aconseguir el dèficit hídric desitjat.

El **sistema de reg** utilitzat en les experiències realitzades, és el reg localitzat o gota a gota.

Les estratègies de reg també estan condicionades pel **clima**, atès que s'han de crear situacions de dèficit hídric. L'RDC és preferible realitzar-lo en zones d'escassa pluviometria.

El factor més important, però, és el cultiu al qual volem aplicar una estratègia d'RDC, ja que segons el tipus de cultiu s'haurà de determinar la possibilitat d'aplicar un estrès hídric en un moment determinat del seu cicle anual. Per exemple, estudis sobre l'ametller a l'IRTA de Mas Bover conclouen que és important que durant el creixement de l'arbre s'aporti tota l'aigua que l'arbre necessita, ja que si no, és queda petit i no produeix tant. En l'amet-

ller, aquestes estratègies s'han d'aplicar quan l'arbre ja és madur i donen molt bons resultats productius amb un estalvi important d'aigua (Girona *et al.*, 2005). En canvi, en el presseguer, el que es vol és controlar el creixement vegetatiu sense afectar la producció final. Els estudis de l'IRTA al Baix Segre, aplicant un estrès hídric en un moment concret del creixement vegetatiu de la planta i del fruit van aconseguir reduccions del creixement vegetatiu i una millora de la qualitat.

(Girona *et al.*, 2003).